

A කොටස

- ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්මය භාවිතයෙන්, සියලු $n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n 6r^2 - 2r - 1 = n(2n^2 + 2n - 1)$ බව සාධනය කරන්න.

[illegible]

2. එකම රූප සටහනක $y = |x - 2|$ හා $y = 4 - |x|$ හි ප්‍රස්ථාර වල දළ සටහන් අඳින්න. ඒනයිත් හෝ අන් කුමයකින් මෙම ප්‍රස්ථාර වලින් වටවන පෙදෙසෙහි වර්ගඵලය සොයන්න.

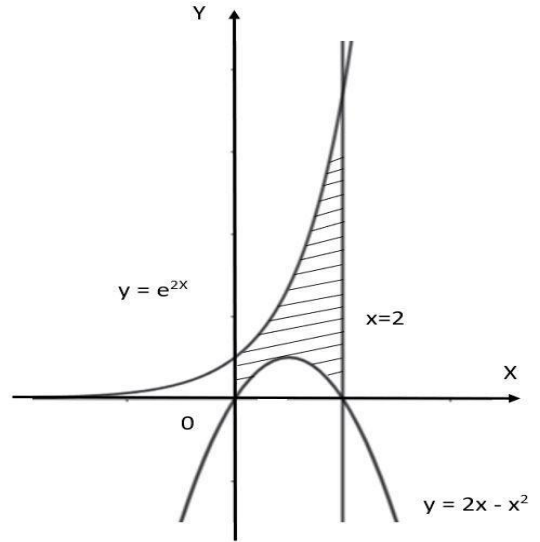
This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

3. පලමු හා දෙවන සංඛ්‍යා 2 හෝ 8 වන පරිදි , කිසිදු සංඛ්‍යාවක් පුනරාවර්තනය නොවන ලෙස ,0 සිට 9 දක්වා වූ අංක යොදාගනිමින් සංඛ්‍යා 6 කින් සමන්විත කේත අංක කොපමණ සෑදිය හැකිද? ඉන් කොපමණක් ඉරට්ටේ සංඛ්‍යා වේද?

4. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{[(a^3 + x)^{1/3} - a] \sin 2x}{x^2} = \frac{1}{6}$ වන බව තහවුරු කළ a හි අගය සොයන්න.

7. $y = e^{2x}$ හා $y = 2x - x^2$ වක්‍ර මගින්ද $x = 0$ හා $x = 2$ රේඛා මගින්ද වටවන අඳුරු කල පෙදෙස, x අක්ෂය වටා 2π රේඩියන වලින් භ්‍රමණය කල විට ලැබෙන සන වස්තුවේ පරිමාව සහ ඒකක $\frac{\pi}{4} \left(e^8 - \frac{19}{3} \right)$ බව පෙන්වන්න.

8. සමචතුරස්‍රයක එක් පාදයක් $x - 2y = 0$ මත වේ එහි විකර්ණ $\left(\frac{5}{2}, \frac{5}{2} \right)$ ලක්ෂ්‍යයේ දී ඡේදනය වේ නම් එම විකර්ණ වල සමීකරණය සොයන්න.

Grade

13

විෂයය
Subject

සංයුක්ත ගණිතය I

B කොටස

- $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $u_r = \frac{4r^2+1}{4r^2-1}$ ලෙස දී ඇත. $u_r = 1 + f(r) - f(r+1)$ පරිදි $f(r)$ ශ්‍රිතයක් සොයන්න.
- එනමින් $\sum_{r=1}^n u_r = n+1 - \frac{1}{2n+1}$ බව පෙන්වන්න.
- $\sum_{r=1}^{\infty} u_r$ ශ්‍රේණිය අභිසාරී නොවන බව අපෝහනය කරන්න.
- $\sum_{r=1}^{\infty} (u_r - 1)$ මගින් ලබාදෙන ශ්‍රේණිය අභිසාරී වේද? ඔබේ පිළිතුර සත්‍යාපනය කරන්න.

13. a). රූපයේ දක්වා ඇත්තේ කේන්ද්‍රය O ද අරය 10cm ද $A\hat{O}B = 2\theta$

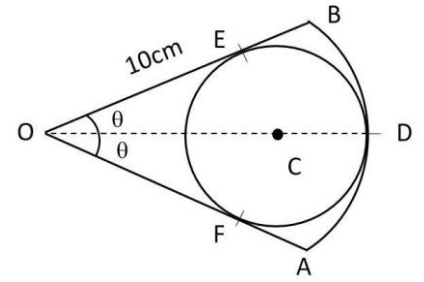
රේඛීයන වූ OAB වෘත්ත බෂ්ඨයකි. මෙහි $0 < \theta < \frac{\pi}{2}$ වේ.

කේන්ද්‍රය C ද අරය r ද වූ වෘත්තයක් AB වාපය D හිදී ස්පර්ශ කරන අතර OA හා OB අරයයන් එම වෘත්තයට E හා F හිදී ස්පර්ශක ලෙස ක්‍රියා කරයි.

OC දිග r ඇසුරෙන් ලියා දක්වා, $r = \frac{10 \sin \theta}{1 + \sin \theta}$ බව පෙන්වන්න.

θ විචලනය වන විට $r = \frac{10}{3}$ අවස්ථාවේදී $\frac{dr}{d\theta}$ සොයන්න.

r හි අගය 2cms^{-1} සීඝ්‍රතාවයෙන් වැඩිවන විට, $\theta = \frac{\pi}{6}$ අවස්ථාවේදී θ කෝණය වැඩිවන සීඝ්‍රතාවය සොයන්න.

b). $a, b \in \mathbb{R}$ හා $x \neq -a$ සඳහා $f(x) = \frac{ax+b}{(x+a)^2}$ ලෙස දී ඇත.

$y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ $x = (-3)$ යනු සිරස් ස්පර්ශෝත්මයක් බවද, $x = -\frac{2}{3}$ දී ප්‍රස්ථාරය x -අක්ෂය ඡේදනය කරන බව ද දී ඇත. a හා b හි අගයන් සොයන්න.

මෙම අගයන් සඳහා $f'(x) = \frac{5-3x}{(x+a)^3}$ මගින් ලබාදෙන බව පෙන්වන්න.

එමගින් $f(x)$ ශ්‍රිතය වැඩිවන ප්‍රාන්තරය හා අඩුවන ප්‍රාන්තර සොයන්න.

තවද a හා b හි ඉහත අගයන් සඳහා $f''(x) = \frac{3(2x-8)}{(x+a)^4}$ බව දී ඇත.

ස්පර්ශෝත්මය, හැරුම් ලක්ෂ්‍යය, අක්ෂ ඡේදන හා නතිවර්තන ලක්ෂ්‍යය දක්වමින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

ඒනයිත් $f(x)$ ශ්‍රිතයේ පරාසය ලියා දක්වන්න.

$k \in \mathbb{R}^+$ සඳහා $[k, \infty)$ ප්‍රාන්තරයේදී $f(x)$ ශ්‍රිතය එකට එක වන පරිදි k හි අගය සොයන්න.

14. a). $1 \equiv A(x^2 + 8) + (Bx + c)(x + 2)$ සඳහා, $1 \equiv A(x^2 + 8) + (Bx + C)(x + 2)$ වන පරිදි A, B හා C නියත සොයන්න.

එනයිත් $\int \frac{24}{(x+2)(x^2+8)} dx$ අගයන්න.

b). කොටස් වශයෙන් අනුකලනය භාවිතයෙන්, $\int_0^1 x^2 e^{-x} dx$ අගයන්න.

සුදුසු ආදේශයක් භාවිතයෙන්, $\int_0^1 x^5 e^{-x^2} dx$ අගය අපෝහනය කරන්න

$y = 2x^5 e^{-x^2}$ වක්‍රයෙන්ද, $x = 1, x = 0$, හා $y = 0$ රේඛාවන්ගෙන් ද ආවෘත කොටසෙහි වර්ගඵලය $\lambda e^{-1} + \mu$ ආකාරයෙන් ලැබේ නම් මෙම λ හා μ තාත්වික නියත අගයන් සොයන්න.

c). $I_n = \int \frac{x^n}{\sqrt{x^2+5}} dx$ ලෙස දී ඇත.

$n \geq 2$ සඳහා $nI_n + 5(n-1)I_{n-2} = x^{n-1}\sqrt{5+x^2}$ බව පෙන්වන්න.

එනසින්, $\int_0^2 \frac{x^5}{\sqrt{x^2+5}} dx = \frac{168}{5} - \frac{40\sqrt{5}}{3}$ බව ලබාගන්න.

15. $p, q, r, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$ සඳහා $px + qy + r = 0$ සරල රේඛාවට $A(\alpha, \beta)$ ලක්ෂ්‍යයේ සිට ඇති ලම්බ දුර $\frac{|p\alpha + q\beta + r|}{\sqrt{p^2 + q^2}}$ මගින් ලැබෙන බව සාධනය කරන්න.

$a, b \in \mathbb{R}$ සඳහා $P(a, b)$ ලක්ෂ්‍යයේ සිට $y = 3x$ හා $x = 3y$ සරල රේඛාවලට අදිනු ලබන ලම්බ දුර සමාන වේ නම් a හි අගයන් b ඇසුරෙන් ලබාගන්න .

$a, b \in \mathbb{R}^+$ ලෙස දී ඇති විට $P(a, b)$ ලක්ෂ්‍යයේ සිට ඉහත දක්වා ඇති රේඛාවලට ඇති ලම්බක දුර $\frac{a\sqrt{10}}{5}$ බව පෙන්වන්න . $Q(1, 2)$ හරහා යමින් $y = 3x$ හා $x = 3y$ සරල රේඛා

ස්පර්ශ කරමින් වෘත්ත දෙකක් පවතින බව පෙන්වා ඒවායින් එකක සමීකරණය $2x^2 + 2y^2 - 5x - 5y + 5 = 0$ බව පෙන්වා, අනෙක් වෘත්තයේ සමීකරණය ලබා ගන්න.

තවද මෙම වෘත්ත දෙක එකිනෙකට වෙනස් ලක්ෂ දෙකකදී ඡේදනය කරන බව පෙන්වා පොදු ජ්‍යායේ සමීකරණය සොයන්න.

16. a). $0 < \theta < 2\pi$ සඳහා $\sin \theta + \cos \theta = \sin 2\theta + \cos 2\theta$ ලෙස දී ඇත $\tan \frac{3\theta}{2} = 1$ බව පෙන්වන්න.

එනසින් $\sin 2\theta - \sin \theta + \cos 2\theta - \cos \theta = 0$ සමීකරණයේ විසඳුම් සොයන්න.

b). සම්මත අංකනයෙන් ඕනෑම ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා කෝසයින නීතිය ප්‍රකාශ කරන්න a, b හා c යනු සමාන්තර ශ්‍රේණියක අනුපාත පද තුනක් නම් $\cos A + \cos C + 2 \cos B = 2$ බව පෙන්වන්න.

එනසින් $\cos\left(\frac{A-C}{2}\right) = 2 \sin \frac{B}{2}$ බව අපෝහනය කරන්න.

c). $f(x) = \cos 2x - \sqrt{3}[\cos x + \sin x]^2$ ලෙස දී ඇත.

$f(x) = \lambda \cos(2x + \alpha) + \mu$ වන පරිදි λ, μ තාත්වික නියත ද $\alpha; (0 < \alpha < \pi/2)$ කෝණයද

සොයන්න එනසින් $-\pi/4 \leq x \leq 3\pi/4$ ප්‍රාන්තරය තුළ $y = f(x)$ හි දළ ප්‍රස්ථාරය ඇඳ දක්වන්න .

d). $2 \tan^{-1} 1/5 + \tan^{-1} 12/5 = \pi/2$ බව පෙන්වන්න.

එනසින් $\sin\left\{\pi/4 - 1/2 \tan^{-1} 12/5\right\} = \frac{1}{\sqrt{26}}$ බව අපෝහනය කරන්න.